

**KRAGERØ
KOMMUNE**

PLAN FOR INTEGRERING AV FLYKTNINGER 2017-2021

Vedtatt av Kragerø kommunestyre 2.2.2017

Innhold

KAPITTEL 1: BAKGRUNN	2
Planen.....	2
Kommunens innvandrerråd siden 2016.....	2
Kommunens målsetting med integreringsarbeidet	2
Begrepsavklaringer.....	2
Relevante bakgrunnsopplysninger om innvandring i Kragerø	3
Bosetting og kommuneøkonomi.....	3
KAPITTEL 2 ROLLEAVKLARING INNENFOR KOMMUNALE TJENESTER.....	5
KAPITTEL 3 MÅL MED DENNE PLANEN.....	6
KAPITTEL 4 SENTRALE SATSNINGSOMRÅDER	7
Utdanning og kvalifisering.....	7
Arbeid og aktivitet.....	7
Familie og barn.....	7
Migrasjonshelse.....	8
Frivillighet og frivillige organisasjoner.....	8
Bosetting og bolig.....	8

KAPITTEL 1: BAKGRUNN

Planen

Intensjonen med denne planen er å legge grunnlag for et forutsigbart og systematisk arbeid med integrering i Kragerø kommune. Planen er utarbeidet i samarbeid med kommunens innvandrerråd og de ansatte på Kragerø Læringscenter som har erfaring og kompetanse på feltet.

Kommunens innvandrerråd siden 2016

Innvandrerrådet ble opprettet i 2016, jmfør sak i Kommunestyret 4.2.2016, sak 5/16. Rådet har bidratt under utformingen av denne planen, og skal for øvrig gi sitt råd i saker som skal bidra til god integrering i Kragerø-samfunnet.

Kommunens målsetting med integreringsarbeidet

I kommunens vedtatte mål for virksomheten (*Kragerø kommunes årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020*) er det flere mål som omhandler integrering, og som denne planen må ligge innenfor. Disse målsettingene kan endre seg innenfor den perioden som planen skal gjelde for.

Kragerø er et flerkulturelt samfunn hvor innflyttere og lokalsamfunn tar ansvar for god integrering.

Kragerø har et variert kultur- og fritidstilbud tilpasset kommunens innbyggere.

Kragerø kommune har trygge barn og unge som trives og lever i helsefremmende miljøer.

Kragerø kommune satser på forebyggende arbeid, tidlig innsats, økt samarbeid og bidrar dermed at flere gjennomfører videregående skole.

Begrepsavklaringer

Innvandrer	Personer med utenlandsk bakgrunn, uavhengig av årsak. Flyktninger, asylsøkere og arbeidsinnvandrere omfattes av begrepet innvandrer.
Flyktning	Enhver person som befinner seg utenfor det land han er borger av på grunn av velbegrunnet frykt for å bli forfulgt på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller tilhørighet til en spesiell sosial gruppe. (FNs flyktningekonvensjon av 1951 med tillegg av 1967, art. 1.A.)
Asylsøker	En som søker politisk asyl, noe som innebærer å bli anerkjent som flyktning. Dersom asylsøkeren ikke oppnår dette, kan han/hun få innvilget oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.
Arbeidsinnvandring	Innvandring som er knyttet til arbeidsforhold. Betegner i vid forstand at utlendinger kommer til et land for å jobbe og bo der i kortere eller lengre tid.

Familiegjenforening	En person som bor i Norge, enten som norsk statsborger eller med oppholdstillatelse eller oppholdsrett, kan gjenforenes med familien sin som oppholder seg i et annet land.
Introduksjonsprogram	Tilbys til flyktninger i alderen 18-55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering. Regulert i Introduksjonsloven.

Relevante bakgrunnsopplysninger om innvandring i Kragerø

Kragerø kommune har lang erfaring med integreringsarbeid og har bosatt flyktninger siden 1986. I 2011 ble kommunen tildelt Bosettingsprisen av IMDi og kommunen har vært med på å sette nasjonal dagsorden i arbeidet gjennom blant annet deltakelsen i beregningsutvalget. Kommunen har rigget tjenestene til flyktningene på lik måte som andre varige kommunale tjenester, og anser integrering som en del av kommunens tjenesteportefølje.

I 2015 utgjorde innvandrerbefolkningen i Kragerø kommune 9,1% av befolkningen, mens landsgjennomsnittet er på 12,2% (statistikk imdi.no). Kragerø bosetter flere flyktninger per innbygger enn landsgjennomsnittet: 4,6 promille mot 2,2 som er landsgjennomsnitt. På grunn av at kommunen er en fraflyttingskommune, også for bosatte flyktninger, er likevel kommunen under landsgjennomsnitt på innvandrerbefolkning totalt sett.

Det er IMDi som årlig anmoder kommunene om å bosette flyktninger ut ifra nasjonale behov. Kragerø har i perioden 2012-2015 blitt anmodet om å bosette 40-50 flyktninger, mens vedtakene og den faktiske bosettingen har ligget litt under (under 5 per år i snitt).

Kommunen har årlig bosatt 5 enslig mindreårige flyktninger under 18 år siden 2009.

Bosetting og kommuneøkonomi

Når en flyktning flytter til en kommune, kan dette bidra til økte utgifter på flere områder som kommunen må planlegge for. Det kan for eksempel være bolig og administrasjon forbundet med å finne bolig, flyktningkontortjenester, sysselsettingstiltak, sosialkontor og sosialhjelp, barnevernstjenester, tolketjenester, barnehagetjenester, helsetjenester, skoletjenester og kulturtiltak.

Hvert år ser et beregningsutvalg på kommunens gjennomsnittlige utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og deres familiegjenforente. Kartleggingen dekker perioden kommunene mottar integreringstilskudd, det vil si fra og med det året en person bosettes og de fire påfølgende årene.

Kragerø kommune har deltatt i beregningsutvalget i perioden 2009-2010 og fra og med 2014-2016. Det er anbefalt at kommunen deltar i utvalget i en 5-årsperiode, og derfor er det rådmannens plan at kommunen er representert i utvalget til og med utgiftkartleggingen for 2018.

Kommunen får ulike tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (heretter IMDi) når de bosetter flyktninger. I 2015 utgjorde inntektene 41,2 millioner, fordelt på følgende tilskuddsordninger:

- Integreringstilskudd
- Tilskudd for enslig mindreårige flyktninger
- Tilskudd til personer med funksjonshemninger og adferdsvansker
- Norsktilskudd

KAPITTEL 2 ROLLEAVKLARING INNENFOR KOMMUNALE TJENESTER

Bosatte flyktninger skal møte samme tjenestetilbud i kommunen som øvrige innbyggere. I begynnelsen vil mange ha behov for ekstra oppfølging og Kragerø kommune har disse tjenestene.

Helsetjenester / Helsekoordinator for flyktninger

En øremerket stilling ved Helsestasjonen som jobber etter en egen veileder for helsetilbud som er utformet av Helsedirektoratet. Stillingen er lokalisert på Læringscenteret og primær oppgaven er å koordinere helsetjenestene for nybosatte flyktninger, herunder sørge for nødvendig helsesjekk og lage avtale om fastlege.

Boliger / Boligkontoret

Flyktninger bosettes i leiligheter som for Kragerøs del i stor grad er leid på det private leiemarkedet av kommunen og videre framleies til flyktingen i en 3-årsperiode. Det er Boligkontoret som har administrasjonen rundt kontraktene og som har korrespondansen med utleier og leietaker, i samråd med Flyktingetjenesten. Kommunen leier ca 70 boenheter privat og eier selv 8, som alle framleies til flyktninger. Kommunen har en boligsosial handlingsplan som også inneholder tiltak rettet mot boliger til flyktninger.

Flyktingetjenesten

Boveileder og tre faste stillinger i Virksomhet for kompetanse og integrering. Disse har ansvar for å bosette flyktingene og veilede i integreringsprosessen så lenge det er behov og maksimum i 5 år for den enkelte (følger integreringstilskuddet). Dette innebærer også forvaltningen av introduksjonsprogrammet.

NAV

NAV har en flyktingkonsulent som har ansvar for å følge opp flyktninger innenfor 5 år som er klare for arbeidsrettede tiltak. NAV overtar også oppfølgingsansvaret fra flyktingetjenesten for de som etter 5 år fortsatt har bistandsbehov. NAV har ansvar for forvaltning av økonomisk sosialhjelp også for flyktninger.

Voksenopplæringen

Er lokalisert på Læringscenteret og har blant annet ansvaret for norsk- og samfunnsfagopplæringen innenfor Introduksjonsloven, samt grunnskole for voksne innenfor Opplæringsloven. Integreringsarbeidet i kommunen startet i sin tid med voksenopplæringen og kompetansen som er opparbeidet innenfor tjenesten er en krumtapp innenfor kommunens arbeid med integrering.

Bofellesskap for enslig mindreårige

Kommunen har 2 bofellesskap med plass til 12 mindreårige under 18 år. I tillegg følger tjenesten opp de ungdommene som omfattes av ettervernsvedtak vedtatt innenfor barnevernsloven etter fylte 18 år, men som bor utenfor bofellesskapene.

Skole og barnehage

Skolene og barnehagene har et særskilt ansvar med integrering og opplæring av barn som aldersmessig tilhører deres tjenester. Barnehage legger til rette for språkopplæring og jobber for at alle barn skal ha et tilbud om barnehageplass. I skole er det regulert i Opplæringslova barnas rettigheter til særskilt norskopplæring.

KAPITTEL 3 MÅL MED DENNE PLANEN

Med dette som grunnlag fastsettes det følgende mål for planen: Kragerø kommune skal ha en integreringsstrategi som bidrar til en helhetlig og koordinert integrering av flyktninger.

Bosatte flyktninger skal møte samme tjenestetilbud i kommunen som øvrige innbyggere.

Kragerø bidrar til at flyktningene får gode levevilkår og muligheter til å ivareta og utvikle egne evner og interesser, for derigjennom å bidra til trivsel og vekst i kommunen.

Flyktningene skal bevisstgjøres plikter og rettigheter i Norge.

Overordnet planen skal Kragerø kommune være ledende i landet innenfor integreringsarbeid.

KAPITTEL 4 SENTRALE SATSNINGSOMRÅDER

Utdanning og kvalifisering

Mål	Ansvarlig
Alle flyktningbarn i skolealder skal innen 3 mnd fra bosetting ha en individuell opplæringsplan	Grunnskolen
Alle voksne flyktninger skal innen 1 måned etter bosetting ha en individuell plan	Flyktningetjenesten
Alle voksne flyktninger skal innen 3 mnd etter bosetting ha en individuell opplæringsplan	Voksenopplæringen
Kommunen skal prioritere videreutdanning i norsk som annetspråk og voksenpedagogikk	Oppvekst

Arbeid og aktivitet

Mål	Ansvarlig
Perioden med introduksjonsstønning og introduksjonsprogram bør ikke overgå 2 år	Flyktningetjenesten
Styrke voksenopplæring/flyktningetjenesten med karriereveiledning	Oppvekst
Fokus på praksisplasser med målsetting om arbeid og videre utdanning	Flyktningetjenesten
Styrke samarbeidet med NAV og Flyktningetjenesten	Flyktningetjenesten og NAV
Flyktningkonsulenten i NAV overtar oppfølgingsansvaret for flyktninger som er klare for arbeidsrettet aktivitet, etter et gitt sett med kriterier (som blant annet sier noe om norsknivå og motivasjon). Den samme konsulenten bidrar også med fellesveiledning/kurs for brukere som kan nyttiggjøre seg dette. Hovedfokus til flyktningkonsulenten fra NAV er å følge opp brukere innenfor 5 år mot arbeid	NAV
Det opprettes kontakt med den nye næringsforeningen for å sikre arbeidstreningsplasser for flyktninger	Flyktningetjenesten

Familie og barn

Mål	Ansvarlig
Forebygge barnefattigdom gjennom aktivitetskort (Kragerøkortet) i samarbeid med Kultur og gjøre dette mer kjent.	Kultur og Flyktningetjenesten
Alle flyktningfamilier skal gjennomføre foreldreveiledningskurs, gjerne som en del av introduksjonsprogrammet	Flyktningtjenesten og foreldreveileder
Etablere tverrfaglig mottaksgruppe som skal koordinere integreringsarbeidet på tvers av barnehage/skole og øvrige tjenester, sammen med frivillig sektor.	Flyktningetjenesten
Det skal gjennom kartlegging og veiledning av flyktningene styrke fokus på barneperspektivet: fange opp barn som blir påvirket av manglende ressurser i familien for å forsøke å forhindre at dette går ut over barna. Gjennom prosjektet «Nye talenter» iverksatt av NAV Telemark skal det fremkomme flere metoder for å sikre barneperspektivet.	NAV og Flyktningtjenesten

Man må tilstrebe spredning av flyktninger i barnehager og skoler, innenfor det som er rimelig	Oppvekst
Aktiviteter som finnes i Kragerø gjøres mer tilgjengelig og kjent for flyktningene. Særlig trekkes Kulturskolen frem som en arena som kan gjøres mer tilgjengelig.	Kultur

Migrasjonshelse

Mål	Ansvarlig
Styrke psykiske helsetjenester med særlig vekt på oppfølging av personer med traumer	Helsestasjonen
De ansatte i bofelleskapene skal få kompetanseheving innenfor traumbasert omsorg	Leder Enslig mindreårige
Drive helsefremmende arbeid for flyktninger gjennom egne kurs for introduksjonsdeltakerne	Flyktingetjenesten/Helsestasjonen
Fokus på sunn mat og ernæring.	Helsestasjonen

Frivillighet og frivillige organisasjoner

Mål	Ansvarlig
Flyktningene er selv faddere for nye som bosettes	Flyktingetjenesten
Tilbud om flyktingeguide i samarbeid med Kragerø Røde Kors, eller andre tilsvarende ordninger	Flyktingetjenesten og Røde Kors
Leksehjelpsordning på Læringssenteret skal vedvare	Voksenopplæringen
Ungdomsrådet bes om å komme med råd om hvordan sikre god integrering og forebygge frafall	Oppvekst
Det gode samarbeidet med frivillige organisasjoner skal vedvare, for eksempel Kragerø idrettsforening og Kragerø frivillighetssentral. Hvordan kontakten	Frivillige organisasjoner og Flyktingetjenesten
Vi skal oppmuntre til, og legge til rette for at flyktingers deltakelse i frivillige lag og foreninger i Kragerø	Frivillige organisasjoner og Flyktingetjenesten
Det må etterstribes en følge-til-ordning hvor flyktinger første gang de skal delta i en ny aktivitet har følge med en person som kjenner aktiviteten og miljøet.	Flyktingeguide

Bosetting og bolig

Mål	Ansvarlig
Jobbe målrettet for at flyktinger ikke blir boende med kommunal fremleiekontrakt etter 3 år	Boligkontoret
Styrke veiledning av flyktingenes boevne der det er nødvendig. Fange opp problemene tidlig gjennom tett oppfølging	Boligkontoret og Flyktingetjenesten
Bosettingen av flyktinger i kommunen må spres i hele kommunen, men sees i lys av eksisterende kollektivtransport	Boligkontoret